

Lakivaliokunnan mietintö 13/1996 vp

Hallituksen esitys laiksi kriminaalihuollon järjestämisestä ja rahoituksesta

Eduskunta on 8 päivänä lokakuuta 1996 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen 146/1996 vp.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina lainsäädäntöneuvos Jarmo Littunen oikeusministeriöstä, ylitarkastaja Kyösti Suonoja sosiaali- ja terveysministeriöstä, erikoistutkija Juhani Iivari Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämisskeskus Stakesista, johtava sosiaalityöntekijä Kalevi Juntunen Tampereen sosiaalivirastosta, toiminnanjohtaja Harri Montonen Kriminaali- huoltoyhdistyksestä, neuvotteleva lakimies Antero Jaakkola Suomen Kuntaliitosta ja professori Raimo Lahti.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kriminaalihuollon järjestämisestä ja rahoituksesta. Laissa määriteltäisiin ensimmäistä kertaa yhte-näisesti lain tasolla kriminaalihuoltotyön sisältö ja siihen liittyvät peruskäsitteet.

Kriminaalihuollolla tarkoitetaan yhdyskuntaseuraamusten toimeenpanoa ja muuta vapaudessa toimeenpantaviin seuraamuksiin liittyvää toimintaa. Yhdyskuntaseuraamusten toimeenpanotehtäviä olisivat ehdolliseen rangaistukseen tuomittujen nuorten valvonta, ehdonalaisessa vapaudessa olevien valvonta, näihin liittyvät toimenpiteet sekä nuorisorangaistuksen ja yhdyskuntapalvelun toimeenpano.

Kriminaalihuoltoa johtaisi ja valvoisi oikeusministeriö. Yhdyskuntaseuraamusten toimeenpanosta huolehtisi julkisoikeudellinen Kriminaalihuoltoyhdistys, kuten nykyisinkin.

Laissa uudistettaisiin myös kriminaalihuollon rahoitusta koskevat säännökset. Valtaosa Kriminaalihuoltoyhdistyksen toiminnasta rahoitetaan valtionapuna. Menoperusteinen valtion-apujärjestelmä ehdotetaan korvattavaksi lasken-nallisella korvausjärjestelmällä ja tulosbudje-

toinnilla. Lakiin sisällytettäisiin säännökset myös harkinnanvaraisen avustuksen myöntämisestä ja maksamisesta.

Lakiin otettaisiin säännös kriminaalihuolto-työtä tekeviä koskevasta yleisestä salassapitovel-vollisuudesta ja yhdyskuntaseuraamusten toi-meenpanotehtäviä hoitavan henkilön oikeudesta saada tietoja valtion ja kunnan viranomaisilta.

Lailla kumottaisiin kriminaalihuoltotyön val-tionavusta annettu laki.

Esitys liittyy valtion vuoden 1997 talousarvio-esitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voi-maan 1 päivänä tammikuuta 1997.

Valiokunnan kannanotot

Kriminaalihuoltoa koskeva lainsäädäntö-mme on peräisin vuodelta 1975. Kuluneiden 20 vuoden aikana Kriminaalihuoltoyhdistyksen tehtävät ovat muuttuneet ja ovat edelleen muut-tumassa etenkin uusien rangaistusseuraamusten — yhdyskuntapalvelun vakinaistamisen ja nuorisorangaistuksen käyttöönnoton — johdosta. Kriminaalihuoltoyhdistyksen toiminnan paino-piste on siirtynyt sosiaalihuollon alueelta vapau-dessa tapahtuvien rangaistusseuraamusten täy-täntöönpanoon. Tämän vuoksi on asianmukais-ta, että kriminaalihuoltoa koskeva lainsäädäntö muuttuu kehityksen myötä. Valiokunta pitääkin hallituksen esitykseen sisältyvää lakiehdotusta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valio-kunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä sel-laisenaan.

Valiokunta toteaa, että kunnat ovat Kri-minaalihuoltoyhdistyksen toiminnassa merkit-täviä taustatukijoita ja yhteistyökumppaneita. Työnjako Kriminaalihuoltoyhdistyksen ja eri kuntien välillä on ajan mittaan ja paikkakunnit-tain vaihdellut muotoaan hakien. Työnjako ja yhteistyö eivät kuitenkaan kaikkialla toimi risti-

riidattomasti eikä työnjakoa kuntien ja Kriminaalihuoltoyhdistyksen kesken selvitetä hallituksen esityksen perusteluissa kattavasti. Valiokunta pitää tärkeänä, että Kriminaalihuoltoyhdistys ja kunnat pyrkivät käytännön työssä hyvään ja sujuvaan, toistensa työtä arvostavaan ja täydentävään yhteistyöhön.

Helsingissä 6 päivänä marraskuuta 1996

Edellä lausutun perusteella lakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa varapuheenjohtaja Matti Vähänäkki /sd, jäsenet Sulo Aittoniemi /kesk, Jouko Jääskeläinen /skl, Juha Karpio /kok, Pekka Kuosmanen /kok, Annika Lapintie /vas, Reino

Ojala /sd, Markku Pohjola /sd, Heikki Rinne /sd, Sade Tahvanainen /sd, Jukka Tarkka /nuors ja Jorma Vokkolainen /vas sekä varajäsenet Vuoko Rehn /kesk ja Raimo Vistbacka /ps.
